

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo iii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Domínica. IX. post Trínitatis

ibi mulierē salatricē p̄ciosis ornata vestí-
bus amare fleuit: requisit⁹ de eā dixit. Que
cause mouent me. Una est dānatio huius
mulieris. Alia negligentia mea qz toto tpe
vite mee non habui tale studiū placēdi do-
ñtū ista hodie placēdi hoib⁹. Aug⁹. Q
si possem⁹ hoies excitare: z cū illis pariter
excitari vt tales essem⁹ amatores vite p/
manent⁹. Tales sunt amatores vite fugiēt⁹.

Quē dicitur diligēt⁹ p̄paret qz oportet ibi
In p̄tia p̄sona cōparere. Vñ lex. Accusa-
toze. §. Ad crimē. ff. de publicis iudicijs: vi-
dit. In publicis iudicijs p̄curator nō pōt
p̄stitui. Et extra de p̄curatorib⁹. c. Tue fra-
teritatis. In cā criminali nō p̄t p̄stitui p̄-
curator. Notate bñ. Siq⁹ cōpulsus cōpa-
rere corā rege p̄ mala dispensatiōe bonoz
sibi cōmissoz posset obtinere terminū dila-
tionis ad sibi p̄uidendū: nōne diligēt⁹ fa-
ceret qd posset: qnto magis zc. Iō bñ dī
Ecci. x. vij. An iudiciū para iusticiā.

Domínica. ix. post Trínitatis
Sermo. iij.

Redde rōnez

Rz. Qui se existimat stare vide-
at ne cadat: tēratio vos nō ap-
p̄ndat nisi hūana. i. Co. x. Ut securi cō-
paream⁹ cū ch̄io rōne redditur: iō apl⁹
nos p̄munit q̄ p̄cti casum z tentatiōis im-
pulsū. Et tria facit.

Primo ostēdit hūanā p̄statiā: cū dī. Qui
se eri. stare. q. d. Nemo ex se secur⁹ ē.

Secūdo inducit ad vigilantia seu prudē-
tia videat ne cadat.

Tertio ad f̄stētie diligētia tēratio vos
n̄ app̄. nisi hūana. i. leuis z sine p̄sensu.

De p̄mo p̄s. Vniuersa vanitas ois hō
vīuēs. De sc̄do mar. xij. Videte vosmet-
ip̄os. De tertio p̄s. Btūs q̄ tene. z all. p.
uulos su. ad petrā. p̄uulos. i. p̄uos cōgita-
tus. ad petrā. i. ch̄m. **Redde zc**

Prim⁹ ar. An dñs i iudicio rōne exi-
gens apparebit reprobis i forma dei?
tat⁹. Sic Reprobis debēt terreri ad aspe-
ctū ch̄i: s̄ qd sūme terrer ē maiestas dei?
tat⁹. Cōtra. Iud. vic. In forma q̄ iudica-
tus ē videbūt eū vt doleāt. In forma dei?

tatis n̄ videbūt ne gaudeāt. Rūdet Boñ.
in xij. dis. xlvij. Sic dī Aug. z Iud. z ma-
gister in lra: z etiā Hugo de sacris. P̄ez
null⁹ de reprobis videbit in iudicio: s̄ oēs
filiū qz fili⁹ hois est. Vñ nō apparebit ma-
lis i forma dei. Prop̄ qd nota q̄ duplex
est cōgnitiō deitatis. Una p̄ signa z effect⁹
Alia in sua forma z essentia. Dico q̄ re-
probi habebūt cōgnitiōne de ch̄i deitate
p̄ signa certissima z effect⁹ manifestos. Co-
gnitiōne autē in p̄tia forma p̄ aprā v̄sionē
nō habebūt qz talis forma impropor-
tionabil⁹ est oculi creature nisi sint sublimati p̄
gl̄iam aut sup̄abundantiā gr̄e. Reprobis
autē non dabit⁹ gra: nec simpli: nec ad t̄ps.
Nō em̄ decet eos h̄re aliquā delectatiōez
Hec Boñ. **P**ro fun. Q̄ fatuū q̄ curis
mūdantis se implicāt z de dei iudicio non
cogitāt. Vñ tales redarguit p̄s⁹ dī. Q̄ cu-
ras hoim: o q̄ntū est in reb⁹ inane. S̄z vn-
de h̄misi qz mortē n̄ p̄siderāt. Sen. ad lu.
In h̄ oēs fallimur q̄ mortē nō p̄spiciunt/
magna ps etiā p̄terijt Quid etiāz retro ē
mors tenet. h̄ ḡsepi⁹ cogitem⁹ qz velim⁹
nolim⁹ oportebit semel cōparere corā sū/
iudice. S̄z q̄rit An apparebit zc. Dic-
rñ. vt s̄. Et q̄ p̄clude q̄mifera erit repro-
boz cōditio q̄b nulla tā oino esse poterit.
qualiscunq⁹ consolatio. Iō bene dī Bern̄
li. metrico de contemptu mundi. Quāma-
le fraudat q̄ stulteludificat q̄ p̄pter florē
mundi vanūq⁹ decorē: q̄ prius apparet q̄si
flos z protinus aret. Tendit ad infernum
p̄dit diadema sup̄num. Tunc flens z tri-
stis qui penis subdit istis. Valler p̄terite
q̄ in omni tpe vite / pauper vixisset nec di-
uitias habuisset. Hec notate o miserī qui
nunc diuitijs: honorib⁹: z delitijs animuz
occupatis z dei mandata contemnitis. O
luxuriosi zc. **Q**uanti peccatores: o q̄ gra-
uis confusio: quāta vobis angustia com-
parere coram tanto iudice a quo non aliō
expectabitis q̄ p̄iici in tenebras extero-
res. Iuxta illud Matthei. xxij. Projicite
eum in tenebras exteriores. Reo em̄ con-
uictio solet iudex ferre sententiā. quo facto
ministri solent reum ligatū ad patibulum
ducere: z aliquando portat furta sua secuz
vel signum sui criminis ad confusiōne su-
am. Sic et peccatoze conuictio p̄feret dñs
suiam di. Ite maledicti in ig. ceter. zc. Et

fic pñctief miser pctōr in tenebras exterio res. **Figura** Apo. xvij. Sustulit vnus angel⁹ for⁹ lapidē magnū z misit i mare dicens. Hoc ipetu mittet babilō z vltra nō inueniet. Angel⁹ for⁹ ē chris. Lapis ille ē pctōr idurat⁹ q̄ etiā sig⁹ p babilonem q̄ interpretat⁹ p̄fusio. Per mare sig⁹ infern⁹ vñ nunq̄ redit reprobo: sic nec lapis a p̄fū do mar⁹. Sap. j. Nō est agnit⁹ q̄ sit reuer sus ab inferis.

Secūda ar. In p̄ced. zc. In h̄ dīcōdū de tertia q̄ ē cōsideratio appetēde ap̄ probatōis: q̄lit. s. h̄ appetere debemus vt sic vramur bonis a deo nob̄ cōmissis vt a sūmo iudice approbari mereamur. Et nota taf̄ hec p̄ditio cū d̄r Et laudauit zc. vñ in fine. Vbi notanda est triplex cōsideratio specialis

Prima est desiderande laudatōis.

Secūda est notande comparatōis.

Tertia est obseruande exhortatōis.

Prima igit̄ ē zc. Boni em̄ dispensatores donoꝝ dei laudādi sunt ab eo. j. Cor. iij. Tunc laus erit vnicuiq̄ a deo. Et h̄ nota tur cū d̄r. Et laudauit dñs villicū inq̄tra ris. i. villicū iniquū: n̄ q̄ aduersus eū frag dulēter: sed p̄ se prudēter egisset fm̄ p̄u dentā hui⁹ seculi. Aug. de q̄stis. euange. Nō oia debem⁹ ad imitādū sumere. Non em̄ dño n̄o faciēda est in aliq̄ fraus vt de ipsa fraude elemosynas faciam⁹. Zbidem intelligam⁹ si laudari potuit a dño ille q̄ fraudē faciebat: q̄nto ampli⁹ placeat dō q̄ fm̄ ei⁹ p̄ceptū opa illa faciūt. **Secūda** est cōsideratio notāde cōparatōis: cū d̄r q̄ filij hui⁹ seculi prudentiores filijs luc⁹ in generatōe sua sūt. i. prudentiores sūt circa tpa/ lia z plerūq̄ in malo/ q̄ isti circa sp̄alia. Hiero. Heu nos feruētissimi sum⁹ in ter/ renis: fragilissimi in celestib⁹: z sūmā i re bus p̄uis exhibentes alacritatē: ad malo/ ra tepeſcim⁹. Eclerē habiture finē res sū ne sine q̄runt. celestes diuitias: imortales honores p̄igra q̄dā dissimulatōe negligi mus. **Tertia** est cōsideratio obseruande exhortatōis: cū dñs d̄r. Et ego dico vob̄ facite vob̄. i. ad vtilitatē vram: amicos de māmōna inq̄rat⁹. i. d̄ tpa/ lib⁹ diuitijs: nō eo mō q̄ fecit villic⁹. s. defraudādo aliena: sed largiēdo v̄ra: vt cū defecerit⁹ merit⁹ p̄ p̄ijs z p̄nti vita: recipiāt vos in eterna ta

bernacula. i. p̄ sua suffragia impetrent vos recipi. Aug⁹. de p̄bis dñi. Qd̄ hebrei vo/ cant māmōna: latine diuitie vocat. Dicūt aut̄ diuitie inq̄rat⁹ nō q̄ sint inq̄ adq̄site (Mles em̄ essent restituēde: nō in elemosy/ nis dande) sed q̄ fallūt p̄mittētes securi/ tatē z dātes timorē: satietatē p̄mittētes z esurē dantes. Aug⁹. de p̄bis dñi. Iste ab inq̄rate appellat⁹ diuitie. q̄ vere nō sūt: paup̄rate em̄ plene sunt z sp̄ obno/ tie castib⁹. Ide ibidē. Diuitie inq̄rat⁹ dicunt: q̄ nō sunt iste diuitie nisi inq̄s q̄ in d̄is spem cō stituūt atq̄ copā sue britudis. A iust⁹ q̄ eū possident: est h̄c ista pecunia: sed non illis diuitie: nisi sp̄uales z celestes. Itē di cunt diuitie inq̄rat⁹. q̄ p̄f̄ eas multa ini q̄ cōmittant. j. Tim. vj. Qui volunt diui tes fieri incidūt in tērationē z in laqueuz diaboli zc. Vñ z sathanas dicit⁹ māmōn: d̄r eis p̄esse q̄ tentat hoies vt anaricie ser uiāt. Est aut̄ notādū q̄ et si de diuitijs iu ste habit⁹ nō sit faciēda elemosyna: q̄ sūt restituēde si h̄ri possit ei⁹ p̄ntia cui p̄uētē tū de diuitijs inq̄ affectu vel actu adq̄site fieri p̄t elemosyna: vt de adq̄sit⁹ p̄ meretri ciū vel lenociniū: vñ dieb⁹ fest⁹ laborādo z hmōi. Et dicit⁹ itaq̄ patet q̄ vtile sūt diuitias paup̄ib⁹ erogare. Leo papa. Numq̄ apud deū p̄ire poterit qd̄ fidelis benigni/ tas erogauerit: nec delictōꝝ memoria erit vbi testimoniū pietat⁹ affuerit. **Exēplū** in Cornelio Act. x. et de brō Martino. et Dan. iij. Daniel p̄tulit Nabuchodonō/ sor d. Petra tua elemosynis redime. Tob. xij. Elemosyna a morte liberat: z ipa est q̄ purgat peccata.

Terti⁹ ar. Aud. zc. Lauete q̄ ne igra/ ti sit⁹ dño q̄ oia dedit. Nā sic habet de dona. c. si. p̄pter ingratitudinē reuocat donatio. Et fm̄ leges: fili⁹ ingrat⁹ exhe/ redari meret. L. d̄ inoffi. testa. l. liberi. Et in autē. vt cū de appellatione coḡscif. col. vij. s. Lausas. Audire: Si dederit vob̄ rex dona plima z pinguem hereditatē: p̄ vos autem trāſſerit filius regis indigens et a vobis subsidium petens: z ei subue/ nire noluerit⁹: nonne merito p̄uand⁹ est⁹ iam bonis cōcessis ac etiā p̄missis: Expo ne z applica Notādo q̄ pauper elemosy/ nam petens recipiendus est vt filius det. Ideo durum iudicium habebunt diuites

Domínica. IX. post Trínitatis

qui paupibus non subueniunt. Jacobi. ij. Iudiciu sine misericordia fiet ei qui non fecerit misericordiam.

Sermo. iij. p. dñica nona post Trínitatis.

Redde ratio.

Redde ratio. r. zc. Fidelis deus quod non patitur vos tunc. supra id quod posuit. sed facta etiam cum tunc ratione pugnat: ut possit sustinere. j. Cor. x. Ut securi esse possim pro ratione reddenda nos fortat apertus subleuando ad spem victoriae ne timor desperatione irascatur. Ubi ostendit quod in tentationibus nobis adest deus tripliciter.

Primo repromittendo tunc malicia. Fidelis deus animu roborat. (lis deus tunc deus gratiam. sed facta. cum tunc. puenit)

Tertio dando firmam resistentiam. ut possitis sustinere. Pro his oibus. Esa. xl. Qui dat lassos fortitudo et his qui non sunt fortitudinem et robur multiplicat.

Redde rationem tunc.

Primus articulus. An dominus in iudicio ratione a nobis exigens appetit reprobus in forma humanitatis gloriosa. Non. Chrysostomus. Veniet in iudicio christus non solum vulnere cicatrices: sed et ipsam mortem exprimitatissimam ostendens. Contra. Nulla erit in eo fictio. Gratia ostendit formam quam habebit: sed habebit gloriosam. igitur. Rñdet Bona. in. iij. di. xlvij. Dicendum est quod appetit oibus in forma gloriosa. et non erit differentia ex parte apparet: sed ex parte respicientis. Boni enim respicient formam gloriosam cum gaudio et gloria: sed mali cum confusione et pena. Confundent enim in aspectu eius et non poterunt eius sustinere vultum propter conscientiam remorsum et propter expectationem de eos ferende sine. Ad id quod obicit dicendum quod ille cicatrices erunt signa mortis vilissime propter quod sustinuit. Sed tunc quod appetit in excellentia glorie: signum erunt victoriae et glorie tunc patris. Hec Bona.

Pro fundamento. Sepe et multum considerate debemus quod miser erimus si propter negligentiam nunc bene agendi nos oporteat in dei iudicio in infernum detrudi. Unde petronius poeta. Eheu nos miseros quod totum hominum nil est. Nil erimus cuncti post nos auferet orcus. Ergo viuam dum licet esse bene. Nec in hoc est differendum: quoniam ut ait Seneca. de re. for.

Dulos vitam differentes mors incerta pro venit. Itaque omnis dies velut ultimus iudicatus est. Sic semper viuendum est quasi statim sit comparandum coram iudice pro ratione reddenda. Sed querit An dominus tunc. Dicuntur. ut s. Et exinde. Quod horribilis visio reprobis cum videbunt gloriosam faciem iudicis. Lerte ut hinc Sapientia. v. videtes turbabunt timore horribili. veluti cum ille qui offenderit regem cogere ipemet in curia regis culpam suam dicere: expectans mortem suam. Audite o peccatores et timete. Lubrici: o auari: o pueri: o blasphemii: o pauperum oppressores tunc. Quod quod enim dominus in seipso sit pius et dulcis: tunc propter suam culpam videbunt eum reprobi ut terribile. Aug. Deus in seipso est alpha et omega: principium et finis: in mundo creator et rector: in angelo decor et sapor: in electo liberator et adiutor: in reprobo terror et horrore. Nec mirum: cum se videant reprobi reos eterne pestis. Attredite: ut res eligat aut fugiatur maxime est attendenda eius longitudo aut breuitas. Nam si bona est: eligibilior est quam diuurnior. Si mala: eligenda est quam cito transierit. Eligibilior est ergo hominibus agere. s. in hac vita que breuis est quam in eternam gehennam incedere. Figura. ij. Reg. xxiij. David potius elegit triu diebus pestilentiam quam inimicorum persecutionem per tres menses aut fame septem annorum. Spualiter David cui deus indignus gnatus erat propter populi numerationem: significat peccatorem cui dominus indignatur propter peccatorum multitudinem. Eligat ergo pestem triu diebus. i. contritionis: confessionis: et satisfactionis. et non persecutionem inimicorum: neque fame septem annorum. i. egestatem totius vite future. Septem enim anni totum tempus signant. Aug. li. de decem chordis. Velior est modica amaritudo in faucibus quam eternum tormetur in visceribus.

Pro secundo articulo. In peccato. tunc. Nunc iuxta thema ostendendum de quo est reddenda ratio. vide in secundo aduertuali. febr. v. post tertium articulum. Et ibidem sume tertium articulum.

Sermo quintus pro dñica nona post Trínitatis.

Redde ratio.

Redde ratio. r. zc. Ecce venio cito: et merces mea mecum est dare unicuique secundum